

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca împotriva Societății cu răspundere limitată „Vero-Nadina”, Companiei de asigurări „Astera Grup” societate pe acțiuni, Societății pe acțiuni „Moldcargo”, Companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni, Societății cu răspundere limitată „Insurance Ing Broker” și lui Nicolae Mura cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcanu și a fost menținută hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

constată:

La 11 aprilie 2019 Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vero-Nadina”, CA „Astera Grup” SA, SA „Moldcargo”, CA „Garanție” SA, SRL „Insurance Ing Broker” și lui Nicolae Mura cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 17 septembrie 2018, pe traseul Sîngerei-Orhei, în localitatea Grigorăuca, r-nul Sîngerei a avut loc un accident rutier, în rezultatul căruia automobilul de model xxxx, la volanul căruia se afla Nicolae Mura, a deteriorat parțial imobilul lor.

Au menționat că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare a agentului constator din 20 octombrie 2018, care nu au fost contestate, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Nicolae Mura.

Au susținut că, pentru stabilirea consecințelor accidentului și evaluarea daunelor material cauzate a fost antrenat un specialist autorizat în materie, expertul judiciar Anatolie Achimov, care a constatat că, prejudiciul material cauzat proprietarilor imobilului cu nr. cadastral yyyy în urma accidentului rutier produs constituie 223139 de lei, fiind întocmit raportul de expertiză extrajudiciară nr. 032 din 19 noiembrie 2018.

Au notat că, le-au fost deteriorate carcasa metalică de la ușa de la intrare în sumă de 2500 de lei, plapuma din lână de oi în sumă de 700 de lei, 2 perne în sumă totală de 240 de lei, cuvertura la preț de 500 de lei, divanul în sumă de 1800 de lei, fotoliu în sumă de 900 de lei, 5 scaune la preț total de 1200 de lei, șifonierul în sumă de 2400 de lei, masa la preț de 900 de lei, mobilierul de perete în sumă de 4500 de lei, cuptorul electric în sumă de 950 de lei, încălzitorul electric în sumă de 65 de lei, televizorul la preț de 1200 de lei, cuptorul cu microunde în sumă de 500 de lei, pantaloni bărbătești în sumă de 180 de lei, pulover în sumă de 60 de lei, cămăși-3 unități în sumă totală de 180 de lei, șorț în sumă de 80 de lei, 6 farfurii în sumă de 180 de lei, 8 pahare în sumă totală de 120 lei, păhăruțe în sumă de 200 lei, cești de ceramică în sumă de 150 de lei, covor în sumă de 800 de lei, covoraș în sumă de 300 de lei, 4 draperii în sumă de 800 de lei, 12 metri tuli în sumă de 360 de lei, carniz-2 unități în sumă de 600 lei, lustra în sumă de 700 de lei, fața de masă în sumă de 240 de lei, lăicer în sumă de 300 de lei, covor în sumă de 360 de lei, pledul în sumă de 1200 de lei, 4 cearșafuri în sumă de 240 de lei, în total suma de 27 205 lei.

Au declarat că, încercând soluționarea litigiului pe cale amiabilă, nu s-a soldat cu succes, fapt ce i-a determinat să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Au solicitat încasarea din contul pârâților a sumelor de 223139 de lei, ce constituie costul reparației casei și manopera și 27205 lei, ce constituie costul obiectelor casnice și personale, cu titlu de prejudiciu material, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 9000 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 6500 de lei, a taxei de stat în sumă de 8275 de lei și a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca și au fost încasate de la SA „Moldcargo” în beneficiul Svetlanei Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca suma 80321 de lei, compusă din suma de 69471 de lei, cu titlu de prejudiciu cauzat ca urmare a deteriorării casei de locuit și gardului și suma de 10850 de lei, cu titlu de prejudiciu cauzat ca urmare a deteriorării bunurilor mobile. A fost încasată din contul SA „Moldcargo” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2409,63 de lei. A fost încasată de la Nicolai Mura în beneficiul Svetlanei Nicoara, lui Maxim Dudca și Anatolii Dudca câte 5000 de lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral. A fost încasată de la Nicolae Mura în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 300 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 27 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, au declarat apel nemotivat, iar la 24 aprilie 2020 au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a admite parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție în mărime de 223139 de lei, ceea ce constituie costul reparației casei și manopera și 27205 lei, ceea ce constituie costul obiectelor casnice și personale ca urmare a accidentului din 17 septembrie 2018, urmând a recupera prejudiciul material de la CA „Moldcargo” SA, posesorul autovehiculului SRL „Vero-Nadina”, fiind asigurat la SA „Moldcargo” (f. d. 126, vol. I).

Totodată, instanța de apel a reținut că, apelanții nu au sesizat compania de asigurări SA „Moldcargo” decît la 10 decembrie 2018 cu reclamația de a recupera prejudiciul constatat de către expertul judiciar Anatolie Achimov. Dovada că compania de asigurări respectivă a fost informată despre producerea accidentului rutier, la fel, nu a fost efectuată și nici dovada că, a fost citată pentru a fi prezentă la efectuarea expertizei extrajudiciară de către expert. Astfel, ca urmare a înștiințării despre producerea cazului asigurat, în temeiul prevederilor art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, SA „Moldcargo” a deschis dosar de daune și a întreprins măsurile necesare în vederea regularizării dosarului. Conform prevederilor legale, asigurătorul este obligat să examineze bunurile avariate și să încheie proces-verbal de constatare a pagubelor.

Instanța de apel a mai reținut că, conform art. 21 alin. (4) din Legea enunțată, SA „Moldcargo” a expediat telegramă asiguratului SRL „Vero-Nadina”, CA „Asterra Grup” SA, lui Nicolae Mura și reprezentantului persoanelor pătubite, avocatul Dorel Țurcan, toți aceștia fiind informați despre faptul că, examinarea imobilului deteriorat va avea loc la 21 decembrie 2018, ora 12:00, în s. Grigorăuca, r-nul Sîngerei (f. d. 169-172, vol. I). La 21 decembrie 2018 reprezentantul SA „Moldcargo”, în prezența avocatului Dorel Țurcan, a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor, în care au fost indicate toate deteriorările constatate la bunurile examinate (casa de locuit, gardul, obiectele deteriorate), precum și soluțiile tehnice aplicabile acestora (f. d. 173, vol. I). Ulterior, SA „Moldcargo”, ca urmare a regularizării dosarului de daune, a apelat la serviciile firmei de construcții SRL „Constatforj”, cu solicitarea de a purcede la reparația casei de locuit și a gardului, iar prin scrisoarea nr. 2301 din 11 iunie 2019 SA „Moldcargo” a comunicat apelanților faptul că, își asumă responsabilitatea de a repara nemijlocit casa de locuit. Ca răspuns la propunerea înaintată de SA „Moldcargo”, în ziua în care

reprezentantul companiei de asigurări s-a deplasat la fața locului, Svetlana Nicoara a comunicat că, este de acord ca lucrările de reparație să fie începute chiar în acel moment. Ulterior, după ce a luat legătura cu avocatul Dorel Țurcan, a comunicat că pretinde doar la o singură modalitate de compensare a despăgubirii de asigurare și, anume, prin achitarea în numerar a mijloacelor bănești. Prin scrisoarea nr. 3082 din 07 august 2019 SA „Moldcargo” a comunicat apelanților despre finalizarea regularizării dosarului de daune și a solicitat prezentarea lor la sediul companiei pentru semnarea acordului privind stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare, cu prezentarea rechizitelor bancare în vederea efectuării transferului bancar în contul lor. De această dată, la sediul companiei s-a prezentat avocatul Dorel Țurcan, care în urma discuțiilor, a refuzat categoric semnarea acordului privind stabilirea despăgubirii de asigurare, iar rechizitele bancare nu le-a fost prezentate.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a admite pretențiile apelanților cu privire la încasarea de la SA „Moldcargo” a sumei prejudiciului material cauzat pentru deteriorarea imobilului în mărime de 69471 de lei, quantum stabilit prin devizul de calcul efectuat de către elaboratorul de devize, Anatolii Stîrcu (f. d. 176-186, vol. I), aceasta fiind o sumă reală, care urmează a fi folosită în scopul reparării bunurilor deteriorate.

În ceea ce privește raportul de expertiză extrajudiciară din 19 noiembrie 2018, instanța de apel a menționat că, acest raport a fost întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov la cererea Svetlanei Nicoara, fiind pusă întrebarea care este prejudiciul material cauzat proprietarului în urma accidentului produs prin deformarea casei de către camion, or, acest raport de expertiză extrajudiciară a fost întocmit de către expertul Anatolie Achimov în lipsa informării companiei de asigurări și reflectă sume exagerate în coraport cu devizul de calcul.

Referitor la recuperarea contravalorii bunurilor casnice deteriorate în quantum de 27205 lei conform listei indicate în cererea de chemare în judecată, instanța de apel a reținut că, probe, care să demonstreze valoarea acestora, nu au fost prezentate. Intimata SA „Moldcargo” a recunoscut în ședința de judecată ca fiind deteriorate doar 5 obiecte: perete mobilier – 4500 de lei, 5 scaune -1200 de lei, cuptor electric de copt-950 de lei, garderob/șifonier –2400 de lei, divan - 1800 de lei, în total suma de 10850 de lei, iar în conformitate cu art. 123 alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a încasa din contul SA „Moldcargo” în beneficiul Svetlanei Nicoara, lui Maxim Dudca și Anatolii Dudca suma de 10850 de lei, în vederea recuperării prejudiciului cauzat ca urmare a deteriorării bunurilor mobile recunoscute de către SA „Moldcargo”.

În atare circumstanțe, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial pretenția apelanților cu privire la repararea prejudiciului material, încasând din contul SA „Moldcargo” în beneficiul Svetlanei Nicoara, lui Maxim Dudca și Anatolii Dudca suma de 80321 de lei.

În partea ce ține de repararea prejudiciului material de către ceilalți intimați-pârâți, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect le-a respins ca fiind

neîntemeiate, considerând că, în speță, responsabil de repararea prejudiciului material este SA „Moldcargo”.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a concluzionat că, aceasta urmează să fie admisă parțial și să fie încasat de la Nicolae Mura.

Instanța de apel, analizând motivele invocate în susținerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, a considerat că, prima instanță întemeiat a încasat de la Nicolae Mura în beneficiul Svetlanei Nicoara, lui Maxim Dudca și Anatolii Dudca suma de 5000 de lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral, or, cuantumul prejudiciului moral corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice suportate de către ultimii și constituie o sumă reală și rezonabilă.

Afară de aceasta, instanța de apel a menționat că, apelanții au mai solicitat și încasarea de la intimati a cheltuielilor pentru întocmirea raportului de expertiză extrajudiciară în sumă de 6500 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 9000 de lei, iar prima instanță corect a considerat că, aceste solicitări urmează a fi respinse, or, la materialele cauzei nu au fost anexate înscrisuri, care ar confirma că, apelanții au suportat asemenea cheltuieli.

La 04 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal și 12 ianuarie 2021 Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale.

Au menționat că, intimatul SA „Moldcargo” a deschis dosar de daune după trei luni de la producerea accidentului rutier; în timp de trei luni a acumulat informațiile ce țineau de accidentul rutier; nu a examinat bunurile avariate într-un termen de 5 zile de la data primirii informației despre producerea accidentului rutier, nu a întocmit în 5 zile procesul-verbal de constatare a pagubelor și nu i-a informat în termen de 5 zile despre conținutul procesului-verbal de constatare a pagubelor.

Au susținut că, asiguratul SRL „Vero-Nadina” și utilizatorul Nicolae Mura nu au întreprins nici o acțiune în vederea diminuării pagubelor produse (demolarea parțială a casei de locuit), nu au notificat organul de poliție și nu au pus la dispoziția recurenților informațiile necesare despre asigurător (polița de asigurare).

Au afirmat că, intimatul (asigurătorul), pînă la 10 decembrie 2018, nu a fost informat de către asigurat SRL „Vero-Nadina”, dar nici de către utilizatorul automobilului, Nicolae Mura despre accidentul rutier în cauză, însă erau obligați să o facă și nicidecum nu erau obligați să o facă pãgubiții (recurenții).

Au relevat că, în cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat un proces-verbal de constatare a pagubelor, era evident și absolut legal ca pãgubitul să apeleze la serviciile unui expert în domeniu, drept pe care recurenții l-au realizat în termen, apelând la serviciile expertului, Anatolie Achimov.

Au notat că, procesul-verbal de constatare a pagubelor, întocmit de către reprezentantul intimatei SA „Moldcargo” este lovit de nulitate, deoarece este semnat

doar de către acesta și de către avocatul Dorel Țurcan, care nu a fost împuternicit prin procură sau alt document de a semna acest proces-verbal.

Au declarat că, la momentul întocmirii procesului-verbal de constatare a pagubelor de către reprezentantul intimatului SA „Moldcargo” (21 decembrie 2018) expirase trei luni de la data producerii accidentului rutier și evident o parte din materiale, obiecte casnice deteriorate, haine, perdele, fereastră, mobilă, pietriș, lut, coteleți au fost înlăturate/schimbate în altă parte pentru a acoperi golul casei (întreg peretele lateral dinspre traseu) cu un cot din pânză utilizat pentru reclamă.

Au invocat că, instanțele judecătorești, constatând faptul că, intimatul SA „Moldcargo” a recunoscut integral vina întru pricinuirea pagubelor materiale, absolut eronat au admis solicitarea acestuia privind recuperarea daunelor respective conform procesului-verbal întocmit de către reprezentantul intimatului, care, în drept, este lovit de nulitate absolută.

Au mai invocat că, instanțele judecătorești, necătând la numeroasele încălcări de lege comise de către intimați, practic au admis solicitările intimatului SA „Moldcargo”, adoptând hotărâri bazate pe insinuările verbale ilegale ale acestuia, fără a lua în considerare probele prezentate de către recurenți.

Prin referințele depuse la 04 martie 2021 și 05 mai 2021 SRL „Vero-Nadina” și SAR „Moldcargo” SA au solicitat de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 03 februarie 2021 (f. d. 152, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 04 decembrie 2020 și 12 ianuarie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Svetlana Nicoara, Maxim Dudca și Anatolii Dudca, reprezentați de către avocatul Dorel Țurcan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic